Vanda

Principer för att ordna svenskspråkig förskoleundervisning från och med 1.8.2027

VD/7806/12.00.01.00/2026

I lagen om grundläggande utbildning (628/1998) föreskrivs om förskoleundervisningen). Under året innan läroplikten börjar ska barnet delta i ettårig förskoleundervisning eller i annan verksamhet som uppnår målen för förskoleundervisningen (26 a § i lagen om grundläggande utbildning). Förskoleundervisningen har som särskilt mål att i samarbete med hemmen och vårdnadshavarna främja barnets utvecklings- och inlärningsförutsättningar samt att stärka barnets sociala färdigheter och sunda självkänsla med hjälp av lek och positiva inlärningserfarenhete (Statsrådets förordning om de riksomfattande målen för undervisningen som avses i lagen om grundläggande utbildning samt om timfördelningen inom den grundläggande utbildningen, 422/2012, 5 §).

Om kommunen har både finsk- och svenskspråkiga invånare ska kommunen ordna förskoleundervisning på båda språken (4 § i lagen om grundläggande utbildning). Kommunen beslutar i egenskap av utbildningsanordnare om var förskoleundervisningen ordnas, om verksamhetsdagarna samt om gruppindelningen. Enligt 23 a § i förordningen om grundläggande utbildning (852/1998) ska barnet anmälas till förskoleundervisningen innan undervisningen börjar på det sätt som utbildningsanordnaren bestämmer. Utbildningsanordnaren ska i förväg informera om var förskoleundervisningen ordnas, när undervisningen börjar och slutar samt hur man ansöker till den förskoleundervisning som utbildningsanordnaren ordnar eller anskaffar. Enligt 3 § 2 mom. i förordningen om grundläggande utbildning ges förskoleundervisning minst 700 timmar per år.

Ändringar i principerna för anordnandet av den svenskspråkiga förskoleundervisningen

Undervisningsnämndens svenskspråkiga sektion har senast beslutat om principerna för anordnandet av den svenskspråkiga förskoleundervisningen 27.11.2018 § 7.

Den 6.10.2026 § 11 godkände nämnden för fostran och lärande principerna för anordnande av finskspråkig förskoleundervisning och förberedande undervisning för den grundläggande utbildningen för 6-åriga barn. För att förenhetliga processerna föreslås därför att principerna för anordnandet av svenskspråkig förskoleundervisning uppdateras så att de motsvara de finskspråkiga till den del det gäller.

Principerna för förskoleundervisningen föreslås ändras så att sektionen i fortsättningen inte längre på våren fastställer samtliga verksamhetsställen för förskoleundervisning, utan i stället endast fatta beslut om det behövs eventuella förändringar i verksamhetsställena. Om ett verksamhetsställe för förskoleundervisning som sektionen beslutat om på hösten uppfyller de principer för förskoleundervisningen som sektionen fastställt, kan förskoleundervisning ordnas där följande läsår. I dessa fall behöver verksamhetsstället inte tas upp för ett separat fastställande under vårterminen. Om ett verksamhetsställe för förskoleundervisning inte uppfyller principerna, till exempel om antalet sökande är otillräckligt, förs ärendet till sektionen för beslut under vårterminen.

I nuläget påverkar fastställandet av verksamhetsställena för förskoleundervisning i sektionen beslutstidtabellen så att småbarnspedagogikens servicehandledare kan fatta beslut om förskoleplats först efter att sektionen har fattat sitt beslut. Detta medför en mycket stram tidtabell för beslutsfattandet och innebär att även besluten om småbarnspedagogik, som fattas efter besluten om förskoleundervisning, fördröjs.

Den andra föreslagna preciseringen av principerna för förskoleundervisningen gäller situationer där ett barn som har fått beslut om tidigarelagd läroplikt och därmed har rätt till förskoleundervisning redan som femåring, med hänsyn till barnets bästa, får förskoleundervisning i sin egen grupp i daghemmet med stöd av en speciallärare inom småbarnspedagogiken, även om daghemmet inte är ett av nämnden fastställt verksamhetsställe för förskoleundervisning. Sådana individuella lösningar inom förskoleundervisningen som grundar sig på principen om barnets bästa kommer även fortsättningsvis att behandlas separat tillsammans med vårdnadshavarna innan beslut om förskoleundervisning fattas, i enlighet med den praxis som redan tillämpas. Dessutom har begreppen i de gällande principerna uppdaterats.

Förhandsbedömning av konsekvenser

I samband med beredningen av det finskspråkiga förslaget har en förhandsbedömning av konsekvenserna genomförts. Eftersom de svenskspråkiga principerna till största delen följer de finskspråkiga har ingen skild konsekvensanalys gjorts på svenska.

I beredningen av det finskspråkiga förslaget har man dessutom granskat och beaktat den beslutsprocess som används i Helsingfors stad. Enligt denna fattas beslut om verksamhetsställena för förskoleundervisning i fostrans- och utbildningsnämndens finskspråkiga sektion under höstperioden, medan eventuella ändringar förs till sektionen för beslut under våren.

Beslutanderätt

I Vanda ansvarar nämnden för fostran och lärande för anordnandet och utvecklingen av småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, stödet för hemvård av barn och stödet för privat vård samt den grundläggande utbildningen, gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen (9 kap. 5 § i förvaltningsstadgan) och den svenskspråkiga sektionen har samma befogenheter som förordnats nämnden för fostran och lärande då ärendet enbart berör svenskspråkig småbarnspedagogik, förskoleundervisning eller det svenskspråkiga undervisningsväsendet (9 kap. 6 § i förvaltningsstadgan).

Svenskspråkiga sektionen inom nämnden för fostran och lärande 24.11.2026

Förslag av tf. direktören för svenskspråkiga servicen:
Beslutar att

a) godkänna principerna för att ordna svenskspråkig förskoleundervisning enligt bilagan
b) upphäva undervisnings undervisningsnämnden svenskspråkiga sektionens beslut 27.11.2027 § 7
c) principerna för att ordna svenskspråkig förskoleundervisning tas i bruk från och med 1.8.2027 och de tillämpas för första gången vid beslut om verksamhetsställena för förskoleundervisningen för läsåret 2027–2028 samt vid anvisandet av förskoleundervisningsplatser

Bilaga:
- Principerna för att ordna svenskspråkig förskoleundervisning från och med 1.8.2027

Verkställighet: Serviceområdet för svenskspråkiga servicen

Anvisning för ändringssökande: Nämnden för fostran och lärande

Information:
Sakkunnig inom småbarnspedagogik Eva-Lotta Skogberg, tfn 040 182 4080, (fornamn.efternamnmi[at]vantaa.fi)